

TREŚĆ.

Strona

I. Wstęp.

§ 1. Lęk przed śmiercią	1
§ 2. Przyczyny śmierci: a) Dusza rozłącza się z ciałem, b) Śmierć wynikiem działania nadprzyrodzonej siły, c) Czary powodują śmierć	2
§ 3. Problem zwyczajów pogrzebowych	6

II. Zapowiedzi śmierci.

§ 4. Wycie psa	9
§ 5. Koń	17
§ 6. Kret	20
§ 7. Sowa i puszczyk	22
§ 8. Kruk i pokrewne	27
§ 9. Kukulka, sroka, sojka, jaskółka i dzięcioł	30
§ 10. Piejąca kura	34
§ 11. Wąż, łasica, świerszcz, trupia główka	39
§ 12. Dziwne odgłosy	42
§ 13. Spadanie obrazu	46
§ 14. Blask i dym świecy	47
§ 15. Niezwykłe zdarzenia w zajęciach rolnych	50
§ 16. Cień ludzki	53
§ 17. Żółta plama	55
§ 18. Brak tężca pośmiertnego	56
§ 19. Złowrogie sny	57
§ 20. Luźne przykłady	59

III. Chwila konania.

§ 21. W obliczu śmierci	62
§ 22. Ciężka śmierć wynikiem zaklęcia lub czarów	64
§ 23. Cudowne środki, zapobiegające ciężkiemu konaniu	66
§ 24. Wyjmowanie poduszki z pod głowy	70

	Strona
§ 25. Układanie na ziemi	74
§ 26. Wyzwalanie duszy	80
§ 27. Cisza ułatwia skonanie	85
§ 28. Gwiazda spadająca	86

IV. Z chwilą śmierci.

§ 29. Ubieranie zmarłego	90
§ 30. Unikanie węzła	111
§ 31. Związywanie zmarłego	118
§ 32. Zamykanie oczu i ust	119
§ 33. Zawieszanie pracy	126
§ 34. Ogień a zwłoki	130
§ 35. Trup jako tabu	131
§ 36. Budzenie śpiących	132
§ 37. Wylewanie wody	133
§ 38. Zastłanie zwierciadła	136
§ 39. Zatrzymywanie zegara	140
§ 40. Przewracanie sprzętów	141
§ 41. Dzwonienie za umarłych	145
§ 42. Oznaczanie domu żałoby	149
§ 43. Zawiadamianie o śmierci	150

V. Wystawienie zwłok.

§ 44. Układanie w trumnie	154
§ 45. Trumna	155
§ 46. Obdarzanie zmarłego	163
§ 47. Dawanie pieniędzy do trumny	173
§ 48. Dawanie paznogi do trumny	179
§ 49. Jajko w trumnie	183
§ 50. Wkładanie do trumny przedmiotów na czyjąś zgubę	183
§ 51. Zmarły upomina się o swą własność	185
§ 52. Światło przy zwłokach	186
§ 53. Przygotowywanie krzesła i ręcznika dla umarłego	193
§ 54. Ustawianie posiłku obok zmarłego	195
§ 55. Częstowanie odwiedzających	202
§ 56. Czuwanie przy zwłokach	205
§ 57. Śpiewanie pieśni żałobnych	214
§ 58. Moc magiczna zwłok	217
§ 59. Szkodliwe oddziaływanie zwłok na płodność	224
§ 60. Słoma z pod umarłego i wióry z trumny	225

VI. Zawodzenie nad zwłokami.

§ 61. Oplakiwanie zmarłego	231
§ 62. Zakazy oplakiwania	243

VII. Wyprowadzenie zwłok.

§ 63.	Czas i sposób wynoszenia zwłok	248
§ 64.	Pożegnanie zmarłego	248
§ 65.	Unikanie i stosowanie żelaza	249
§ 66.	Sypanie zboża	252
§ 67.	Wynoszenie nogami naprzód	254
§ 68.	Wylewanie wody	255
§ 69.	Rozbijanie naczyń	257
§ 70.	Uderzanie trumną o próg	259
§ 71.	Zamykanie drzwi	270
§ 72.	Zawiadamianie bydła i pszczoł	273
§ 73.	Przewożenie zwłok	279
§ 74.	Zwierzęta wiozące zwłoki	282

VIII. Pochód żałobny.

§ 75.	Trzykrotne cofanie wozu	283
§ 76.	Szybkość jazdy	285
§ 77.	Zakaz używania bicia	285
§ 78.	Okolna droga	287
§ 79.	Pochód żałobny	288
§ 80.	Pogrzeb bezżennych	296
§ 81.	Przemowa pożegnalna	300
§ 82.	Strój żałobny	307
§ 83.	Jechanie na wozie ze zwłokami	315
§ 84.	Niesienie kaszy	316
§ 85.	Muzyka na pogrzebie	317
§ 86.	Zakaz wieszania zwłok przez pola	318
§ 87.	Zakaz patrzenia oknem	320
§ 88.	Zakaz jedzenia w czasie pogrzebu	321
§ 89.	Spotkanie pogrzebu	322
§ 90.	Dusze błędzące	324
§ 91.	Zrzucanie słomy w drodze	331
§ 92.	Dusze spotykają się w zaświatach	332
§ 93.	Zakaz czytania wszystkich wigilij	333
§ 94.	Rodzina nie idzie na cmentarz	334

IX. Chowanie zwłok.

§ 95.	Składanie zmarłego w grobie	335
§ 96.	Przesady związane z mogiłą	337
§ 97.	Chowanie twarzą ku wschodowi	337
§ 98.	Rzucanie ziemi na zwłoki	339
§ 99.	Przystrajanie mogiły	343
§ 100.	Ciernie na mogile	347
§ 101.	Sypanie maku	348

	Strona
§ 102. Pokarmy na grobie	351
§ 103. Zakaz rwania kwiatów z mogiły	352
§ 104. Chowanie zmarłych śmiercią nienaturalną: a) Samobójcy, b) Zabici, c) Położnice	354
§ 105. Poezja nagrobkowa	366
§ 106. Ziemia wyrzuca zwłoki	366
§ 107. Zakaz oglądania się	369
§ 108. Powrót z pogrzebu	371
§ 109. Oczyszczalne umywanie	372

X. Uczta ku czci zmarłego.

§ 110. Stypa	375
------------------------	-----

XI. Zakończenie.

§ 111. Zestawienie wyników ogólnych	393
Uzupełnienia i sprostowania	401
Analyse succinte des usages funéraires en Pologne	403
Bibliografia	410
Wskaźnik miejscowości, osób i rzeczy	420